

APLIKASI PENDEKATAN *INTERPRETIVE STRUCTURAL MODELING* (ISM) DALAM PEMBANGUNAN MODEL PENGURUSAN PENTAKSIRAN KANAK-KANAK PRASEKOLAH

Application of Interpretive Structural Modelling Approach (ISM) in Developing Preschool Students' Assessment Management Model

Mohd Nazri Abd Rahman^{1*}, Muhamad Ikhwan Mat Saad², Abu Bakar Mamat³, Mohd Nazri Abdul Raji⁴

¹Fakulti Pendidikan, Universiti Malaya, Kuala Lumpur, Malaysia

²Fakulti Sains dan Matematik, Universiti Pendidikan Sultan Idris, Tanjung Malim, Perak, Malaysia

^{3,4}Fakulti Teknik dan Vokasional, Universiti Pendidikan Sultan Idris, Tanjung Malim, Perak, Malaysia

mohdnazri_ar@um.edu.my¹, ikhwan.saad@fsmt.upsi.edu.my²,
abubakar.m@ftv.upsi.edu.my³, mohd.nazri@ftv.upsi.edu.my⁴

***Corresponding Author**

Received: 15 Mac 2021; **Accepted:** 16 April 2021; **Published:** 06 Mei 2021

To cite this article (APA): Abd Rahman, M. N., Mat Saad, M. I., Mamat, A. B., & Abdul Raji, M. N. (2021). Aplikasi pendekatan Interpretive Structural Modeling (ISM) dalam pembangunan Model Pengurusan Pentaksiran Kanak-kanak Prasekolah. *Southeast Asia Early Childhood Journal*, 10, 1-9. <https://doi.org/10.37134/saecj.vol10.sp.1.2021>

To link to this article: <https://doi.org/10.37134/saecj.vol10.sp.1.2021>

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan membangunkan model pengurusan pentaksiran kanak-kanak di tadika dan prasekolah. Objektif kajian ini adalah untuk mengenal pasti elemen pengurusan pentaksiran dan meningkatkan kualiti pentaksiran bagi mengesan perkembangan kanak-kanak pada peringkat tadika dan prasekolah. Data kajian ini dianalisis menggunakan pendekatan *Interpretive Structural Modelling* (ISM). Seramai 12 orang pakar pendidikan awal kanak-kanak dalam bidang pentaksiran dan penilaian dilibatkan untuk mengenal pasti dan mengesahkan elemen pengurusan pentaksiran kanak-kanak prasekolah yang bersesuaian. Pendekatan ISM diaplikasikan untuk membangun model dan memetakan hubungan antara elemen yang dikenal pasti dalam model pengurusan pentaksiran kanak-kanak prasekolah. Kajian ini juga dapat merungkai satu sistem yang kompleks kepada beberapa sub-sistem berdasarkan pengalaman dan pengetahuan pakar yang dipilih. Dapatan kajian telah mencapai konsensus dalam memilih; (i) bentuk pentaksiran sebagai aktiviti yang paling penting dan perlu ditekankan dalam proses pentaksiran prestasi perkembangan kanak-kanak prasekolah; (ii) kaedah pentaksiran; (iii) analisis tahap penguasaan; (iv) aktiviti pentaksiran; dan (v) intervensi. Implikasi kajian menunjukkan pengurusan pentaksiran yang baik berupaya memperkembangkan domain kognitif, motor halus, motor kasar, sosio-emosi dan bahasa serta membantu guru secara langsung melalui pemerhatian ke atas bentuk pedagogi, aktiviti pengajaran dan pembelajaran serta rutin harian kanak-kanak semasa di prasekolah.

Kata Kunci: *interpretive structural modelling* (ism), model pentaksiran prestasi kanak-kanak, pendidikan awal kanak-kanak

ABSTRACT

This research is to develop a student assessment management module for kindergarten and preschool. The objective is to identify the assessment management model and improve the assessment quality to detect the children development on kindergarten and preschool's level. This research data is analysed using the Interpretive Structural Modelling (ISM) approach. 12 early childhood experts in assessment and appraisal are included to identify and confirm the suitable element in preschool students' assessment management. The ISM is applied to develop the model and map the relationship between identified model in the preschool students' management assessment module. This research also broke down a complex system into several sub-system based on the experts' experience and knowledge. Other than that, the research findings achieved a consensus in choosing; (i) Assessment form as an important activity and emphasised on the process of preschool children development achievement assessment; (ii) Assessment method; (iii) mastery level analysis; (iv) assessment activities; and (v) intervention. Research implication shows a good assessment management able further develop cognitive domain, fine motor skill, gross motor skill, socio-emotional and language domain also directly aiding teachers through observation on the pedagogy form, teaching and learning activity and also children daily routine during preschool session.

Keyword: *interpretive structural modelling (ism), child achievement assessment model, early childhood education*

PENGENALAN

Pendidikan prasekolah secara umumnya bertujuan untuk memberi pengalaman dan pendedahan pertama kepada kanak-kanak tentang pelbagai bentuk ilmu dan kemahiran asas sebagai persediaan mereka melangkah ke sistem pendidikan formal. Jika dilihat kepada sistem pendidikan di Malaysia, pendidikan prasekolah bertujuan untuk memperkembangkan potensi kanak-kanak berumur empat hingga enam tahun secara menyeluruh dan bersepadu dalam aspek jasmani, emosi, rohani, intelek, dan sosial. Pendidikan prasekolah menawarkan persekitaran pembelajaran yang selamat, aktiviti yang menyeronokkan, kreatif dan bermakna. Sehubungan itu, Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR) telah dilaksanakan di sekolah rendah pada tahun 2010. Ini diikuti dengan pengenalan Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) untuk peringkat sekolah menengah pada tahun 2017 (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2013). Kurikulum ini telah mengadaptasi pentaksiran berasaskan sekolah (PBS) untuk menaksir pembelajaran kanak-kanak. Dalam pelaksanaan PBS, pentaksiran formatif atau *assessment for learning* diberi penekanan utama bagi meningkatkan lagi pembelajaran dan kemenjadian kanak-kanak secara lebih menyeluruh (Na'imah, 2011).

Pelaksanaan pentaksiran memerlukan guru mempunyai pengetahuan dan pendedahan yang cukup terutamanya dari segi proses pentaksiran dan penggunaan kaedah-kaedah untuk tujuan pengumpulan data. Namun, pentaksiran prasekolah hari ini masih lagi tidak dapat dijalankan dengan baik kerana beberapa kekangan yang dihadapi oleh guru prasekolah. Hasil kajian yang dijalankan oleh Chee *et al.* (2018) mendapati guru menghadapi beberapa masalah sewaktu melaksanakan penilaian di peringkat prasekolah khususnya dalam pembacaan awal kanak-kanak. Antara masalah yang dimaksudkan ialah guru tidak mempunyai masa yang mencukupi untuk melaksanakan pentaksiran di prasekolah akibat kekangan masa. Menurut Nor Hashimah dan Khadijah (2000), guru tidak mempunyai masa membuat penilaian formatif terhadap pelajar ketika pelaksanaan Pendidikan Islam dan Moral di peringkat prasekolah. Hal ini kerana, dalam menjalankan tugas, guru mempunyai masa yang amat terhad kerana pada masa yang sama guru perlu membuat perancangan pengajaran, persediaan

alat-alat mengajar, menyemak buku kanak-kanak, menanda kertas peperiksaan, menghadiri mesyuarat, dan kursus.

Selain itu, guru juga kurang berpengetahuan tentang kepelbagaian jenis kaedah penilaian perkembangan kanak-kanak (Rohaty, 2003). Ini memberi impak terhadap pelaksanaan pentaksiran dan penilaian, dimana mereka tidak menggunakan pelbagai kaedah penilaian dalam menjalankan pentaksiran. Kajian-kajian yang dijalankan di Malaysia menunjukkan pentaksiran dan penilaian oleh sebahagian besar guru tadika lebih banyak menjurus pada perkembangan akademik dan kognitif. Guru banyak memberi tumpuan pada persediaan dan pelaksanaan aktiviti di dalam bilik darjah. Tiada rekod yang sistematik digunakan untuk mencatat tentang perubahan sikap, emosi, tingkah laku atau amalan kanak-kanak secara terperinci (Rosmah Abdul Ghani & Mariani Md Nor, 2014). Keadaan ini berlaku kerana ibu bapa lebih memberi perhatian kepada aspek kognitif kanak-kanak seperti pencapaian dalam pembacaan dan nombor. Aspek-aspek seperti sikap, emosi, tingkah laku hanya dibincangkan dengan ibu bapa yang bertanya dan berminat untuk mengetahui perkembangan anak-anak mereka. Oleh itu satu model pengurusan pentaksiran prasekolah yang sesuai perlu direka bentuk dan dibangunkan bagi memberi panduan kesediaan kepada guru terutamanya dalam pengurusan pentaksiran dan penilaian di peringkat prasekolah. Kajian ini bertujuan untuk membangunkan model pengurusan pentaksiran kanak-kanak di tadika dan prasekolah. Objektif kajian ini adalah untuk mengenal pasti elemen pengurusan pentaksiran bagi meningkatkan kualiti pentaksiran yang dapat mengesan perkembangan kanak-kanak pada peringkat tadika dan prasekolah.

METODOLOGI

Reka Bentuk Kajian

Kajian ini dijalankan menerusi pendekatan *Interpretive Structural Modelling* (ISM). Pendekatan ISM telah diperkenalkan oleh J. Warfield pada tahun 1973. Pendekatan ini sesuai untuk menganalisis sistem sosioekonomi yang kompleks. Pendekatan ISM merupakan satu proses yang membolehkan individu atau kumpulan membangunkan model atau peta hubungan antara elemen-elemen yang terlibat dalam sesuatu isu yang kompleks. Penggunaan metodologi ISM ini dalam sesuatu kajian adalah untuk mengenal pasti dan menganalisis hubungan antara pemboleh ubah tertentu bagi mentakrifkan sesuatu masalah atau isu yang kompleks dalam Model Struktur Berhierarki (Warfield & Perino, 1999).

Di Malaysia, pendekatan ISM khususnya dalam bidang pendidikan masih lagi baharu. Antaranya kajian-kajian yang dijalankan adalah Mohd Nazri Abdul Rahman *et al.* (2012) dan Mohd Nazri Abdul Rahman (2014) telah mengaplikasikan ISM dalam kajian terhadap transformasi kandungan buku teks di Malaysia dan Pembangunan Model *Homeschooling* berasaskan nilai dan amalan masyarakat Orang Asli.

Persampelan

Kajian ini menggunakan persampelan bertujuan atau kriteria iaitu individu dipilih dengan sengaja untuk memahami fenomena utama kajian. Maka, sampel kajian terdiri daripada seramai 12 orang pakar pendidikan awal kanak-kanak dalam bidang pentaksiran dan

penilaian. Pakar dilibatkan untuk mengenal pasti dan mengesahkan elemen pengurusan pentaksiran kanak-kanak prasekolah yang bersesuaian dalam konteks pendidikan di Malaysia.

Analisis Data

Analisis data bagi kajian menggunakan pendekatan ISM. Perisian ISM iaitu *Star Concept* digunakan bagi membangunkan dan mereka bentuk model berdasarkan kesepakatan pakar yang dipilih. Pengumpulan data menerusi pendekatan ISM dimulakan dengan mengenal pasti pembolehubah, yang berkaitan dengan masalah atau isu kajian. Kemudian menentukan hubungan elemen secara kontekstual relevan dan seterusnya panel pakar membuat keputusan sehingga membentuk model struktur yang dipanggil ISM. Antara batasan dalam menggunakan metodologi ISM, antaranya hubungan kontekstual antara elemen-elemen adalah bergantung kepada pengetahuan, kepakaran dan pengalaman panel pakar yang terlibat dalam pengurusan pentaksiran dan penilaian kanak-kanak di tadika dan prasekolah.

DAPATAN KAJIAN

Dapatan kajian ini dilaporkan mengikut tiga langkah utama dalam mereka bentuk dan membangunkan Model Pengurusan Pentaksiran Prestasi Kanak-kanak menggunakan Pendekatan *Interpretive Structural Model*.

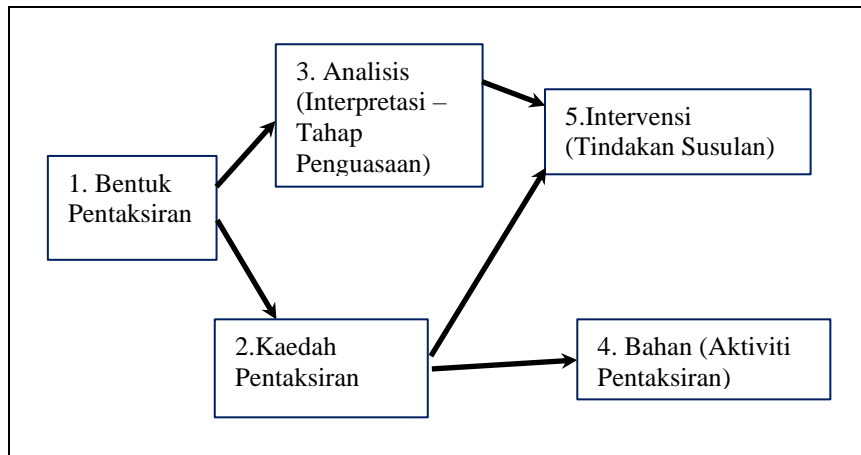
Langkah 1

Kumpulan pakar seramai 12 orang yang terdiri daripada lima orang pensyarah kolej dan universiti dalam bidang pendidikan awal kanak-kanak (pengalaman 10 tahun ke atas dan aktif dalam menjalankan kajian), dua orang pensyarah Institut Pendidikan Guru (Pengkhususan Pedagogi Pendidikan dan Pendidikan Prasekolah), tiga orang guru prasekolah (Pengalaman 10 tahun dan Jurulatih Utama – Kebangsaan), seorang pegawai dari Bahagian Penyelidikan dan Pembangunan Dasar (EPRD) dan seorang guru Tadika Perpaduan telah dipilih sebagai kumpulan pakar. Kumpulan pakar ini telah mengenal pasti dan menyenaraikan elemen pengurusan pentaksiran dan penilaian di Malaysia berdasarkan dapatan sorotan kajian yang dijalankan. Sorotan kajian telah dijalankan terhadap 105 artikel berkaitan pentaksiran dan penilaian prasekolah yang telah dijalankan di dalam dan di luar negara. Dapatan kajian ini seterusnya disaring dan disenarai pendek oleh kumpulan pakar yang dipilih melalui teknik '*Group brainstorming*' terhadap elemen yang dipilih. Hasilnya, kumpulan pakar mencapai kesepakatan hanya lima elemen paling utama mempengaruhi pengurusan pentaksiran prestasi kanak-kanak di prasekolah dan tadika dalam konteks Malaysia iaitu; (i) bentuk pentaksiran; (ii) kaedah pentaksiran; (iii) analisis (interpretasi – tahap penguasaan); (iv) bahan (aktiviti pentaksiran); dan (v) intervensi (tindakan susulan).

Langkah 2

Reka bentuk dan pembangunan Model Pengurusan Pentaksiran Prestasi Kanak-kanak Prasekolah melalui pendekatan ISM. Dengan menggunakan aplikasi *Star Concept* - ISM,

Model Pengurusan Pentaksiran Prestasi Kanak-kanak Prasekolah dibentuk dengan kesepakatan pakar seperti Rajah 1.

Rajah 1: Dapatan Kajian Interpretive Structural Model – Model Pengurusan Pentaksiran Prestasi Kanak-kanak Prasekolah

Langkah 3

Langkah terakhir adalah Model Pengurusan Pentaksiran Prestasi Kanak-kanak Prasekolah dibentangkan kepada kumpulan pakar bagi memeriksa dan menyemak konsep, elemen serta fakta adalah bersesuaian atau tidak untuk dilaksanakan modifikasi ke atas model mengikut pandangan pakar. Maka, kumpulan pakar telah mencapai kata sepakat untuk menerima model yang dibentangkan tanpa sebarang pengubahsuaian setelah berbincang dan berhujah setiap hubungan antara elemen-elemen yang terlibat oleh kumpulan pakar seperti dalam Rajah 1.

PERBINCANGAN DAN IMPLIKASI KAJIAN

Berdasarkan Model Pengurusan Pentaksiran Prestasi Kanak-kanak Prasekolah yang dibangunkan melalui pendekatan ISM, pengetahuan terhadap setiap elemen pengurusan pentaksiran prestasi kanak-kanak oleh kumpulan pakar penting dalam usaha melaksanakan proses pentaksiran prestasi kanak-kanak secara menyeluruh dan konsisten dalam membentuk perkembangan holistik kanak-kanak.

Dengan merujuk kepada Rajah 1, model yang dihasilkan pengurusan pentaksiran diperlukan pada peringkat prasekolah adalah untuk menilai pertumbuhan kanak-kanak bersesuaian dengan peringkat umur mereka, mengenal pasti kecerdasan dan potensi kanak-kanak bagi memperkukuh dan mempertingkatkan perkembangan mereka secara menyeluruh. Di samping itu, pentaksiran juga bertujuan mengenal pasti kelebihan dan kekurangan kanak-kanak dalam pembelajaran dari semasa ke semasa serta dapat memberi maklum balas kepada guru terhadap kemajuan dalam semua aspek perkembangan.

Pentaksiran di prasekolah perlu dijalankan secara berterusan untuk melihat perkembangan keseluruhan kanak-kanak yang ditaksir. Menurut Mariani (2001), pentaksiran merupakan salah satu elemen dalam proses pengajaran dan pembelajaran, komponen

kritikal dalam menginterpretasikan maklumat sama ada secara kuantitatif atau kualitatif. Proses pentaksiran dan penilaian berlaku secara berterusan dan tidak hanya dilakukan pada akhir sesuatu pengajaran dan pembelajaran itu. Menurut Arumugham (2020), pentaksiran dan penilaian memberi panduan kepada pelajar dan guru untuk memperbaiki kelemahan dan seterusnya meningkatkan prestasi mereka melalui proses yang jelas. Hal ini amat penting terutamanya dari segi membantu guru mengenal perkembangan kanak-kanak secara holistik, mengenal pasti potensi dan bakat kanak-kanak, mengenal pasti kekuatan dan kelemahan kanak-kanak dalam pembelajaran secara berterusan, merancang aktiviti mengikut keperluan perkembangan dan pertumbuhan kanak-kanak, mengesan keberkesanan pengajaran dan pembelajaran serta mengesan pertumbuhan kanak-kanak bersesuaian dengan peringkat umur mereka.

Elemen Pengurusan Pentaksiran Prestasi Kanak-kanak Prasekolah

Berdasarkan model Pengurusan pentaksiran prasekolah dalam Rajah 1, pengurusan pentaksiran merujuk kepada proses untuk mendapatkan maklumat tentang perkembangan dan pembelajaran kanak-kanak. Pentaksiran dijalankan secara langsung sepanjang proses pengajaran dan pembelajaran. Proses pentaksiran dapat membantu guru mengesan penguasaan dan kemajuan serta merancang pengajaran atau strategi seterusnya. Panel Pakar mencapai kesepakatan terhadap lima elemen penting dalam pengurusan pentaksiran prestasi kanak-kanak di peringkat prasekolah mahupun tadika yang merangkumi; (i) bentuk pentaksiran; (ii) kaedah pentaksiran; (iii) analisis atau interpretasi (tahap penguasaan); (iv) bahan/aktiviti pentaksiran; dan (v) tindakan susulan (intervensi).

Dengan merujuk kepada model yang dihasilkan, pengurusan pentaksiran prestasi kanak-kanak bermula dengan penentuan (i) **bentuk pentaksiran** prestasi yang sesuai dijalankan oleh guru di peringkat prasekolah atau tadika. Walaupun terdapat beberapa jenis pentaksiran yang ada, panel mencapai kesepakatan bahawa pentaksiran autentik lebih sesuai dijalankan bagi kanak-kanak prasekolah. Pentaksiran autentik yang dipraktikkan di peringkat prasekolah merangkumi ciri-ciri berikut; (i) mementingkan proses; (ii) secara tidak formal; (iii) suasana semula jadi; (iv) bersifat diagnostik; dan (v) berterusan.

Bentuk Pentaksiran autentik merujuk kepada jenis penilaian di mana kanak-kanak ditaksir pada masa menjalankan tugas aktiviti pembelajaran harian di dalam dan di luar kelas. Pentaksiran kanak-kanak boleh melibatkan orang lain seperti rakan sebaya, pembantu guru, ahli keluarga dan komuniti yang bersesuaian (Majzub, 2012). Menerusi Model Pengurusan Pentaksiran Prestasi kanak-kanak menunjukkan proses pengumpulan maklumat daripada pelbagai sumber dan aktiviti pembelajaran berupaya menghasilkan dapatan yang boleh dipercayai serta membantu guru membuat keputusan yang lebih jelas dan tanpa ragu-ragu terhadap perkembangan prestasi kanak-kanak. Menurut Lihanna Borhan (2005), pentaksiran autentik dalam pendidikan awal kanak-kanak secara tidak langsung membolehkan guru membuat tindakan susulan yang berkesan dan seterusnya mengembangkan potensi kanak-kanak ke tahap optimum dalam domain kognitif, efektif, sosial dan psikomotor.

Seterusnya, model pengurusan pentaksiran prestasi kanak-kanak menunjukkan bahawa pengurusan pentaksiran oleh guru perlu mempertimbangkan (ii) **Kaedah pentaksiran**. Kaedah pentaksiran pada kanak-kanak prasekolah memerlukan kepada

pengetahuan dan kemahiran guru sebelum pentaksiran dijalankan. Guru perlu mengetahui dan menguasai proses pelaksanaan pentaksiran bagi memudahkan guru membuat persediaan dari segi item yang ingin dinilai, kaedah yang digunakan dan kanak-kanak yang diperhatikan. Kaedah pentaksiran merangkumi proses pelaksanaan pentaksiran yang berikut; (i) merancang; (ii) membina instrumen; (iii) melaksanakan pentaksiran; (iv) merekod; (v) penyimpanan maklumat; (vi) pelaporan; dan (vii) tindakan susulan.

Seterusnya, pengurusan pentaksiran prestasi kanak-kanak perlu merangkumi **(iii) analisis tahap penguasaan** kanak-kanak prasekolah. Analisis tahap penguasaan perlu melalui prinsip pentaksiran di mana setiap interpretasi terhadap tahap penguasaan hanya dikongsikan kepada ibu bapa dan pihak tertentu sahaja. Pada usia kanak-kanak prasekolah, kebolehan dan kemajuan kanak-kanak amat dipengaruhi oleh kadar pertumbuhan mereka. Maka, tindakan guru melabel kanak-kanak pada usia ini akan meninggalkan kesan negatif dan secara tidak langsung menyumbang pada perkembangan yang tidak sihat. Kanak-kanak di usia prasekolah ini memerlukan banyak motivasi dan penghargaan daripada guru dan orang dewasa di sekeliling mereka.

Pelbagai kaedah analisis pentaksiran digunakan pada peringkat prasekolah seperti kaedah senarai semak, rekod anekdot, rekod berterusan dan pentaksiran berasas prestasi. Pentaksiran berasaskan prestasi banyak digunakan dalam penilaian peringkat awal kanak-kanak kerana kanak-kanak menunjukkan sesuatu kemahiran dalam jangka masa yang terhad dan pentaksiran boleh dilakukan secara pemerhatian (Russell & Airasian, 2012). Terdapat banyak aspek seperti tahap kebolehan kanak-kanak, kesukaran item dan domain, ketegasan penilai (*rater severity*), dan skor menggunakan skala *rating* yang perlu dipertimbangkan oleh guru atau penilai semasa menilai kebolehan kanak-kanak ini. Perkaitan semua aspek yang relevan ini mempengaruhi ketepatan terhadap pengukuran prestasi kanak-kanak yang dinilai oleh guru mereka sendiri.

Selain itu, pengurusan pentaksiran prestasi kanak-kanak berdasarkan model yang dibangunkan menunjukkan bahawa guru perlu menganalisis dan seterusnya memberi interpretasi tahap penguasaan prestasi kanak-kanak dalam bentuk rekod portfolio, senarai semak atau rekod anekdot. Walau bagaimanapun, kajian yang dijalankan oleh Mardziah Abdullah *et al.* (2019) menunjukkan bahawa majoriti guru kurang mahir dalam kaedah pentaksiran dan interpretasi tahap penguasaan sehingga menjejaskan pelaporan prestasi perkembangan kanak-kanak.

Dengan merujuk kepada Rajah 1, pengurusan pentaksiran prestasi kanak-kanak prasekolah turut mengutamakan pemilihan **(iv) bahan atau aktiviti pentaksiran**. Aktiviti pentaksiran merujuk kepada pengetahuan, kemahiran dan nilai yang hendak dibangunkan ke dalam diri kanak-kanak. Penggunaan bahan pengajaran dan pembelajaran yang terlibat dalam aktiviti pentaksiran ini diukur menggunakan standard prestasi perkembangan kanak-kanak. Pakar mencapai kesepakatan bahawa dalam tunjang komunikasi terdapat lima nilai yang perlu ditaksirkan semasa kanak-kanak melaksanakan aktiviti pentaksiran dan penilaian iaitu; (i) kemahiran mendengar; (ii) kemahiran bertutur; (iii) kemahiran membaca perkataan; (iv) kemahiran membaca ayat; dan (v) kemahiran menulis.

Menurut Gelman dan Opfer (2010), aktiviti pentaksiran perlu dijalankan secara berterusan dan sesuai untuk membantu perkembangan dan penguasaan kanak-kanak. Guru perlu mempelbagaikan bahan serta aktiviti pentaksiran bagi memastikan proses pengumpulan

maklumat perkembangan dan kemajuan kanak-kanak dapat dikenalpasti dan seterusnya diperkembangkan potensinya,

Pengurusan pentaksiran prestasi kanak-kanak perlu meliputi proses tindakan susulan atau intervensi. Dalam proses tindakan susulan, guru perlu memastikan kelebihan kanak-kanak dalam pencapaian perlu diperkukuh dan dipertingkatkan melalui aktiviti pengayaan manakala kekurangan tahap pencapaian kanak-kanak perlu dibantu melalui aktiviti pengayaan serta bimbingan yang sewajarnya. Di samping itu, guru juga perlu memantau perkembangan kanak-kanak secara individu, kumpulan dan kelas melalui proses pembelajaran tanpa ada memilih kasih. Perkara yang paling penting adalah memaklumkan kepada ibu bapa tahap penguasaan anak mereka dari semasa ke semasa untuk mendapat sokongan dan bimbingan tambahan di rumah. Menurut Mardziah Abdullah *et al.* (2019), kemahiran guru prasekolah dalam melaksana pengurusan pentaksiran prestasi kanak-kanak amat membantu dalam mengenalpasti tahap kecerdasan dan perkembangan kanak-kanak. Ini seterusnya membantu guru merangka Tindakan susulan atau intervensi bagi memastikan perkembangan prestasi kanak-kanak berlaku secara menyeluruh dan seimbang.

KESIMPULAN

Dapatan kajian pembangunan model pengurusan pentaksiran prestasi kanak-kanak melalui pendekatan ISM ini telah memberi alternatif kepada pengurusan pentaksiran prestasi kanak-kanak bagi mengukur prestasi standard awal perkembangan kanak-kanak tadika dan prasekolah yang berumur antara 4 hingga 6 tahun. Analisis menyimpulkan bahawa lima elemen yang digunakan dalam pengurusan pentaksiran prestasi ini adalah sesuai digunakan sebagai langkah modifikasi dalam menilai tahap perkembangan kanak-kanak berasaskan prestasi. Pakar juga memberi persetujuan terhadap kesesuaian lima elemen pengurusan pentaksiran iaitu; (i) bentuk pentaksiran; (ii) kaedah pentaksiran; (iii) analisis (interpretasi – tahap penguasaan); (iv) bahan (aktiviti pentaksiran); dan (v) intervensi (tindakan susulan).

Berdasarkan kepentingan perkembangan prestasi kanak-kanak, adalah menjadi sandaran kepada setiap guru untuk melaksanakan pentaksiran standard awal perkembangan kanak-kanak berasaskan prestasi di dalam kelas dan pada sela masa yang ditetapkan. Pentaksiran berasaskan prestasi (*Performance-Based Assessment*) yang mendasari kajian ini bersesuaian diaplikasikan dalam bilik darjah tadika mahupun prasekolah. Kebolehgunaan boleh diukur dengan melihat dan menilai prestasi kanak-kanak dalam aktiviti pembelajaran yang dilaksanakan dan penilaian secara berterusan boleh dilaksanakan di lokasi aktiviti kanak-kanak yang terlibat semasa proses pembelajaran oleh guru. Rasmusannya, kanak-kanak dapat dibantu dan diperkembangkan prestasi kreativiti berdasarkan bentuk pentaksiran dan penilaian yang lebih spesifik dan terperinci oleh guru melalui model pengurusan pentaksiran prestasi kanak-kanak ini.

PENGHARGAAN

Kajian ini mendapat dana daripada Universiti Malaya melalui *Geran Community Engagement*, Universiti Malaya - UMCares UMCARES001-2019O dan *Impact Oriented Interdisciplinary Research Grant* – IIRG010C-19SAH

RUJUKAN

- Chee Sook Ching, Mahzan Arshad, & Adenan Ayob (2018). Penilaian semula pengajaran dan pembelajaran dalam pembacaan awal. *International Journal of Education, Psychology and Counseling*, 3(10), 1-8.
- Gelman, S. A., & Opfer, J. E. (2010). 'Development of the animate-inanimate distinction', in U. Goswami (Ed) *Wiley Blackwell Handbook of Childhood Cognitive Development*, 2nd Edition, pp.213-38. Wiley-Blackwell.
- Arumugham, K. S. (2020). Curriculum, teaching and assessment in the perspective of classroom assessment. *Asian People Journal*, 3(1), 152-161.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2013). *Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025: Pendidikan Prasekolah hingga Lepas Menengah*. Penulis.
- Lihanna Borhan. (2005). Ke arah pendidikan awal kanak-kanak yang berkualiti. Dlm. Suffian Hussien et al. (pnyt). *Pentadbiran dalam pembangunan berkualiti*. (30-43). PTS Professional Publishing Sdn. Bhd.
- Majzub, R. M. (2012). *Pendidikan prasekolah: Cabaran kualiti*. Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Mariani Md Nor. (2001). *Pentaksiran autentik: Keperluan penilaian di peringkat pendidikan prasekolah*. Fakulti Pendidikan, Universiti Malaya
- Mardziah Abdullah, Mariani Md Nor, & Fonny Dameaty Hutagalong. (2019), Takbir urus pentaksiran murid dalam kalangan guru prasekolah. *Jurnal Kurikulum dan Pengajaran Asia Pasifik*, 7(3), 20-27.
- Mohd Nazri Abdul Rahman. (2014). *Pembangunan Model Homeschooling berasaskan Nilai dan Amalan Masyarakat Orang Asli bagi Kanak-kanak Orang Asli*. Tesis Ph.D Universiti Malaya (Tidak Diterbitkan)
- Mohd Nazri Abdul Rahman, Norlidah Alias, Saedah Siraj, & Romli Darus. (2012). Transformasi buku teks: Aplikasi ISM. *Jurnal Penyelidikan*, (1), 22-34.
- Russell, M. K., & Airasian, P. W. (2012). *Classroom assessment: Concept and applications* (edisi ke-7). McGraw-Hill.
- Rosmah Abd. Ghani, & Mariani Md Nor. (2014). Pelaksanaan Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan oleh guru prasekolah. *Jurnal Peradaban*, 7, 40-68.
- Na'imah Ishak. (2011). School based assessment as transformation in educational asesment. *Keynote in International Seminar on Measurement and Evaluation (ICMEE 4)*, Universiti Sains Malaysia, Pulau Pinang, 9-12) Oktober 2011.
- Nor Hashimah Hashim, & Khadijah Zon. (2000). Pelaksanaan penilaian Pendidikan Islam dan Moral: Satu tinjauan di prasekolah. *Seminar Pendidikan Awal Kanak-kanak*, Universiti Sains Malaysia.
- Rohaty Mohd Majzub. (2003). *Pendidikan prasekolah: Cabaran kualiti*. Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Warfield, J. N., & Perino, G. H. (1999). The problematique: Wvolution of an idea. *Systems Research and Behavioral Science*, 16, 221-226.